

בית נחמני

בית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב.ב.

שיעורו של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז זצוק"ל

ניתן לשמוע
את שיעורו של
מרן זצוק"ל
בערוץ קול ברמה.
או ב'קו בית נחמני':
079-9270505

ב' באייר תשמ"א, ח' בכסלו תשנ"ג

נושאי השיעור:

תיקון "תענית דיבור"

(מתוך מבוא לקונטרס "סדר תענית דיבור" בתוספת נופך)

(סוס"י תרפ"ה) ובספר התניא (באגרת התשובה פ"ג דף צ"ג ע"א), ואכמ"ל.

תענית הדיבור

ב. ואולם במרוצת הדורות נחלשו הגופות וגברו הטרדות, ואחד מני אלף יוכל לעמוד בתעניות אלו של ארבעים יום רצופים. והלואי שיעמדו בארבע תעניות שהם מתקנת חז"ל עוד מימי חגי זכריה ומלאכי. וגם לפדות תעניות אלו בממון עולה כסף רב. ואשרינו שזכינו בדור שלפנינו לתיקון נפלא בשם "תענית הדיבור" שייסד האי גברא רבה דמאריה סייעיה ח"ק [=חסידא קדישא] לישראל הרה"ג רבי יצחק אלפיהי זצ"ל, שזכה וזיכה את הרבים בספרו "הקונטרס היחיילי", ונפוץ ונתפשט תיקון זה בכל תפוצות ישראל בארץ ובחו"ל לעשותו באחד מימי השבועיים בדביקה חשיקה וחפיצה. ועין בעין רואים ביום תענית הדיבור הארה גדולה מעין עולם הבא, ובפרט בעת "תפלת הסניגוריא" שאין ערוך אליה, ככן המתחטא ומתרפק בגעגועים על אביו, ודומה לתפלת נעילה ביום הכפורים. והרב הגאון הקדוש מורנו רבי חיים חורי זצ"ל בהקדמתו לקונטרס "אמת ליעקב" (סדר תענית הדיבור, נספח לספר כוכב יעקב על מסכת תענית. דפוס ג'רבא תש"ב) כותב בזה"ל: "ובאמת שעצם היום ההוא מעיד על עצמו שאין ערוך לקדושתו ואל יקר תפארת גדולתו, בו מרגיש כל קורא השתעבדות לבו לאביו שבשמים וקרבת אביו אליו, וכאילו אויר קדוש וטהור מעין אויר גן-עדן מנשב בתוך ארבע אמותיו ונופח בקרבו רוח דעת ויראת ה', וכבר נתקבל ונתקיים כמעט בכל גבול ישראל לעשות לפחות יום אחד בשנה תענית הדיבור ולימוד התהלים הנז', ויחד כלם נכונים לקראת אלקיהם בקדושה ושמחה, והמהדרין לובשים בגדי שבת, ויש שטובלים במקוה טהרה ומציעים כלים נאים בחצרות בית אלקינו לכבוד התורה והמקום אשר בו שכינה שורה". [ועל מהר"י אלפיהי ז"ל יאתו דברי המדרש קהלת רבה (פ"ה אות ח'): אוהב כסף, אוהב מצוות לא ישבע מן המצוות, ואם אין לו מצוה קבועה לדורות מה הנייה יש לו, שהרי משה כמה מצוות וצדקות עשה ויש לו מצוה קבועה לדורות, דכתיב "אז יבדיל משה שלש ערים" ע"כ].³ בחו"ל היו אצלנו מנהגים שונים בקביעות יום תענית הדיבור. בעיר תונס נהגו לעשותו ביום ראשון לסדר משפטים (שבת אחרונה של שבועיים), כי ביום ראשון בשבוע רוב העם בטלים ממלאכה, ובג'רבא וערי דרום תוניסיה היו עושים בתחילת חודש שבט, לפי מודעה שהיתה מגיעה מא"י בכל שנה, והיו רגילים לטבול במקוה טהרה, או לפחות לעשות סדר טבילת

ימי¹ השבועיים ועז הדרם נאמנו מאד, ומרבית העם נגשים אל ה' לשוב מחטאת נעורים. (מורן החיד"א ב"יוסף לחק", פרשת שמות יום ראשון). מנהג ישראל תורה להתעורר לתקן פגם הברית בשבועות אלו של שבועיים. (שם, פרשת בשלח יום שני).

ימי השבועיים

א. המנהג להתענות בימי השבועיים (פרשיות: שמות, וארא, בא, בשלח, יתרו, משפטים) קדום מאד, והוא בשער רוח הקדש למהר"ו (תקון כ"ז) וז"ל: ענין השבועיים הנודעים, ר"ל שיש מנהג קדום בכל ישראל להתענות ארבעים יום רצופים שיש מן יום הראשון של פרשת שמות עד פרשת תרומה וקצת מן תצוה.² ונתנו סימן בהם "שבו בני שבועיים" ארפא משובותיכם" (ירמיה ג' כ"ב). וימים אלו מסוגלים להתענות בהם על הקרי יותר מכל ימות השנה. וטעם הדבר יתבאר לך ממה שביארנו בענין גלות מצרים בחורם ובלבנים מה עניינו וכו'. ע"ש באורך. וכן ראיתי בחוברת "צפונות" (תשרי תשנ"א עמוד לב) שהביא לשון מורן בספר מגיד מישרים (דף נ"ה ע"א ודף ס"ז ע"ב), ודייק מדבריו שהיה מרן ז"ל מתענה שבועיים [גם] בשנה פשוטה עד שבת פרשת תרומה כדי להשלים ארבעים יום כנגד יצירת הולד, ושכן דעת השל"ה ע"ש. [וזוה שלא כדברי הרח"ף בספרו מועד לכל חי סימן כ"ח אות י"א דבשנה פשוטה ליכא כי אם שבועיים בלבד ובשנה מעוברת שבועיים ת"ת. ע"ש. דלפי הטעם להשלים ארבעים יום אין חילוק]. ובספר אחד ראיתי שתענית שבועיים ת"ת נזכרה לראשונה בספר לקט יושר (עמוד 116) שמעיד על רבו הגאון בעל תרומת הדשן שהיה מתענה שבועיים ת"ת. וע"ע בספר מטה משה (סימן תתרכ"א). וכעת אמ"א. ולפי הפשט נבחרו ימים אלה שהם קצרים ביותר מכל ימי השנה וקל לצום בהם. ועיין בש"ע (או"ח סימן תקס"ח ס"א) מי שנדר להתענות כך תעניות יכול לדחות עד ימי החורף, ובמג"א (סימן של"ד ס"ק ל"ג). וע"ע בכף החיים (סימן ר"מ אות ו') ובלבוש ובאר היטב וכה"ח

- הערת המערכת: עקב ימי השבועיים הבאים לקראתנו לשלום, אמרנו לחרוג מדרכנו להביא שיעורים בעל פה ממורן רבנו הגדול זצ"ל הכ"מ, ולהביא את מאמרו הנפלא אודות תיקון ימי השבועיים, במעלתו וענינם. אחרי שנים (בשנת התשנ"ו) נודעתי שבכתב-יד מהרש"ו איתא: והאחרונה שבהם בתהלים "אמת קנה" בהוצאת מר בריה דרבינא נר"ו. וכעת נדפס גם בספר קובץ מאמרים ח"ג (עמ' קפ"ז). במסגרת העלון, חלק מהקטעים שבמקורם היו למעלה, ירדו להערה. וכן חלק מההדגשות מאיתנו יצאו.
- פירש בהגהת הדע"ה שם, שצריכים לפרשת תצוה לאיזו סיבה שהפסיק באמצע מלהתענות. ע"ש. ודוחק, דא"כ לימא "פרשת תצוה כולה", או "קצת מתענים עד תצוה". והנכון שנפל ט"ס בשלשון מהר"ו וצ"ל "עד פרשת משפטים וקצת מן תרומה" - והכוונה להשלים ארבעים יום, וסימן שוביים יוכיח ודו"ק. אחרי שנים (בשנת התשנ"ו) נודעתי שבכתב-יד מהרש"ו איתא: ופרשת תרומה כולה וקצת מן תצוה. ונ"ל בס' תירוצי נכון ואמיתי, כי לעולם בימי השבועיים חלים ר"ח שבת וט"ו בשבט ושני ימים של ר"ח אדר שאסור להתענות בהם, וא"כ מוכרחים להשלים עוד שני ימים מפרשת תצוה, דוק ותשכח. רק אם חלו ר"ח שבת וט"ו בשבט בשבת, נשלמים ארבעים יום בסוף תרומה בדיוק. ומ"מ רובא דרובא אינם חלים כן. ועוד שאם מולד ר"ח שבת ור"ח אדר חלו בערב ר"ח לפני חצות היום אין מתענים גם בערב ר"ח (וכמ"ל בבן איש חי שנה ב' פרשת ויקרא אות ד' ע"ש) וצריכים להשלים מפרשת תצוה. ודו"ק. שוב הראני אחר שנים הרב אדמו"ר נחום שליט"א מארה"ב צילום מספר סמא דחיי ח"ב (מעריב, דף י"ח ע"ב) שהמתענים פ"ד ימים צריכים להיות רצופים בלי הפסק מלבד שבת ור"ח וט"ו בשבט. ואפילו אם חל מולד חדש שבת לפני ר"ח והוא מתענה במשמרת החדש של כל השנה כנהוג להתענות קודם המולד, בחדש זה אינו יכול להפסיק תעניתו מעת המולד דהוי הפסק בין פ"ד תעניות אלו. עכ"ת. וה"ה למתענים ארבעים יום. ודו"ק.

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
י-ם:	18:18	17:33
ת"א:	16:34	17:34
חיפה:	16:21	17:32
ב"ש:	16:35	17:35

ע"ש. וזה פשוט. ויומתק עוד לפני ש"הגר"א בשנות אליהו (ריש פאה) שבלימוד תורה מקיים מצות עשה בכל מלה ומלה שלומד. ע"ש. ובספר תהלים ישנם י"ט אלף תקמ"ג תיבות (ועיין להרש"ש קידושין דף ל' ע"א ובספרי ארים נסי שם). הרי בג"פ תהלים ועוד שמנה מזמורים, קרוב לששים אלף תיבות, ועם הוידוי ותפלת השב ותפלת הסניגוריא וכו' ישנן בערך ס"ה אלף תיבות. והדבר המיוחד בלימוד זה שכולו לשם שמים, לא לשם יוהרא או כוונה זרה ח"ו (שהרי רבים מהמוני העם בקיאים בתהלים בעל פה, ואין על מה להתגאות). ולכן עולה לריח ניחוח לה' ושקול לכ"כ תעניות כמספר המלים. ודו"ק. [ועיין עוד למור"ם בסיומן תקס"ח סעיף ד' בהגה, ומשם תשובה נצחת לדברי הטוענים הנ"ל. ע"ש]. **ברם** קושטא קאי שמקור דברים אלה בספר חמדת ימים, שכתב **כי תענית משבת לשבת נחשבת לס"ה אלף ות"ר תעניות**, בצירוף דברי הרב **"נועם אלימלך"** שתענית הדיבור נחשבת כהפסקה משבת לשבת, ומזה הוציא משפט הרב היחיאלי זצ"ל שתענית הדיבור עולה לס"ה אלף ות"ר. אולם כידוע יצאו עוררין על ספר חמדת ימים, וגם מרן החיד"א שהיה הוגה בו וכמה תפלות סידר על פיו, מ"מ בענין זה כתב בצפורן שמיר (אות צ"ו) וז"ל: והפסקת ג' ימים נחשבת לארבעים יום⁵. ויותר על כן לא נמצא בכתבי האר"י ז"ל האמיתיים, וענין הפסקת ו' ימים וחשבון כל יום יום "אומרים" שהוא מהרמ"ע זצ"ל. ע"כ. ולפני כן (באות צ"ה) רמז בכיו"ב שאין לסמוך על דברי אחרונים בעניינים אלה, כי מי עלה שמים או נגלה אליו אליהו זכור לטוב בקבע אחרי רבנו האר"י זצ"ל לעשות פשר דבר וכו'. ע"ש⁶. נמצא שאין סמוכין כל כך לחשבון ס"ה אלף ות"ר תעניות. [אע"פ שראיתי בספר "גל יעקב" שירים ופיוטים למהר"י אבוחצירא זצ"ל הנד"מ (בעמוד נד) שכתב: ימים אלו לששה רבבות עולים, עוד חמשה אלף שש מאות שלמים. ע"ש. קרוב לודאי שסמך על דברי החמ"י ודעימיה. וכן ראיתי בשם הרב משנת חסידים מסכת תשובה פ"א, ואמ"א. ובספר מעיל קטון הנד"מ (במילואים שבסופו עמוד שג) כתב בשם הרב"ק רבי שלמאן מוצפי זצ"ל שאלו המפרסמים שתענית הדיבור עולה לכך וכך תעניות מאזנים את הצבור. ע"ש. וע"ע בכה"ח סימן תקס"ח אות ס"א שמפקפק מאד בחשבון ס"ה אלף ות"ר תעניות. ואכמ"ל]. ומכל מקום נראה דודאי הפסקה משבת לשבת עולה לפחות לתענית פ"ד יום, שהרי ג' ימים רצופים נחשבים לארבעים יום, וא"כ ששה ימים לא פחות משמונים יום, ורציפות הימים (שמתענה ששה ימים ללא הפסק) תיחשב לפחות כמו עוד ארבעה ימים, וזה מספיק לתיקון החטא הידוע⁷. וממילא הוא הדין לתענית הדיבור לפי דברי הרב נועם אלימלך הנ"ל.

שנה ונשתקע בחטא, כמה תיקונים יעשה?

ה. ולפי מה שכתב בספר התניא (אגרת התשובה פ"א) **שמי שנכשל בחטא אחד פעמים רבות ההכרעה המקובלת בזה להתענות ג' כפי מספר הצומות של אותו החטא** דהיינו רנ"ב צומות על הוצאת שז"ל וכו'. ע"ש. רצוי איפוא להשתדל

- פשוט שכן הוא ההפסק. וכן הוא בברכ"י (סימן תרפ"ה סק"א) שלא נזכר בדברי מהר"ח ו' כי אם הפסקת שני ימים שעולה ז"ך והפסקת ג' ימים שעולה לארבעים יום ותו לא. ע"ש. והכה"ח (סימן תקס"ח אות ס"א) נתקשה בזה, ולא דק במחצית. ע"ש.
- אחר שנים בא לידי שו"ת אהל יעקב ששפורטש, וראיתי בסופו בקיצור ציצת נובל צבי (דף ק"ח ע"ג) וז"ל: ואם נתפתי מפני התיקון בהפסקות שהיה מתקן נביאך (נתן העזתי) לעם באמרו שהפסקה של ג' ימים נחשבת לכך וכך תעניות ושל ד' ליותר, אמור נא הפתי מי עלה שמים וירד, מי הוא זה שהשיג דרכיו יתברך וידע כבשי דרחמנא וכו'. ע"כ. וקרוב לודאי שהחיד"א ראה דברים אלו ועל פיהם כתב בצפורן שמיר כנ"ל.
- אע"פ שתענית יומיים נחשבת לכ"ז יום, וג' ימים לארבעים יום דוקא לפ"ד האר"י ז"ל, ולכאורה היה צריך להיות יותר, מ"מ הבו דלא לוסף עליה, כי השכל נותן שכלל שהתעניות רצופות חשיבותן גדולה יותר. (ועיין בשו"ת רב פעלים ח"ג חא"ח סימן ל"ה דף כ"ב ע"א בד"ה נמצינו. ע"ש.) וכיו"ב יש לתמוה על מה שכתב האר"י ז"ל שעל עון כרת ילמד לילה אחד כולו ויתכפר לו, ועל עון שז"ל יתענה פ"ד תעניות. ולכאורה איפכא מסתברא, שעל עון שז"ל יש מיתה בידי שמים דקלא מכת. וכ"כ בספר חסידים (סימן קע"ו) דמוטב שיוציא שכבת זרע ואל יחטא באשתו נדה. ע"ש. (וראה מיוסף הצדיק דכתיב ביה "ויפוזו זרועי ידיו" אע"ג דמן התורה אין אישות לעכו"ם ואין נדה בעכו"ם.) ואין לאו וכתר יימחקו בלימוד לילה אחד, ועל מיתה בידי שמים צריך פ"ד תעניות. וצ"ע. ובעיקר מה שכתב האר"י ז"ל שתענית ב' ימים עולה לז"ך יום ותענית ג' ימים עולה לארבעים יום, עיין בש"ע סימן תקס"ח ס"ד ובהגה שם בשם מהר"י ברין. ודו"ק.

ידים כמ"ש הרה"ג רבי יעקב ניניו ז"ל בספר אמת ליעקב⁴.

אכילה ושתיה בזמן התענית דיבור

ג. גם היו נוהגים בגר"א לאכול ארוחת הבוקר בבית אחרי תפלת שחרית ושוב הולכים לבית הכנסת להתחיל הלימוד, ואינם מפסיקים בארוחת צהרים כלל עד אחרי תפלת ערבית, כסדר הרב המחבר זצ"ל (רק בתמיניא אפי עובר השמש עם כוסות קפה או תה כמ"ש בפנים. וסימניך תה ר"ת תענית הדבור). אך בתונס וכן בא"י אינם מקפידים לאכול ארוחת צהרים ביום תענית הדיבור בבית הכנסת או בחדר הסמוך לו, וכן נהג **אבא מארי ז"ל**, היות כי שמש ביהכ"נ שהוא המוציא והמביא לא היה מתענה תענית הדבור, והיה מבשל ומכין השלחן ערוך מכל טוב בעזרת ביהכ"נ לכל הלומדים, ובאים ואוכלים בשתיקה גמורה. ואולי טעם הקונטרס היחיאלי ז"ל בזה משום קדושת ביהכ"נ שלא לאכול בפנים, או שחשש שמא יבואו לידי שיחה ורמיזה וכו'. וכן מצאתי בשו"ת ישכיל עבדי חלק ז' (חא"ח סי' ל"ח אות ז') שנשאל אם יכולים לרמוז ביד בתענית הדבור אם נצרך לאיזה דבר, והשיב ז"ל: הנה לא מצינו שנאסרה הרמיזה רק בק"ש ותפלה, והרי המנהג בתענית הדבור שמכבדים אותם בברכות מיני מזונות קפה וטיי ולוקחים ומברכים בשתיקה מה שלא הותר בזמן התפלה אפילו בזמירות, דעיקר התיקון הוא שלא יפסיק בשיחה בטילה באמצע הלימוד עד שיגמור כל הג"פ של כל התהלים, וגם שלא יסיח דעתו מעניינים אחרים וכו'. ע"ש. נראה מלשונו שנהגו לאכול ולשתות באמצע הלימוד. ונהרא נהרא ופשיטה (וראה בזה בירחון "אור תורה" שנה ט' עמודים ר"י ורל"ד. ע"ש).

תענית דיבור עולה לסך 65,600 תעניות?!

ד. רבים שואלים על מה שכתב הרב היחיאלי שתענית זו עולה לסך **ששים וחמשה אלף ושש מאות (65,600) תעניות**, והלא ימי שנותינו בהם שבעים שנה, שהם כ"ה אלף ימים בערך (כמ"ש באור החיים הקדוש פרשת ויחי, מ"ז כ"ט), וא"כ איפוא מי שעושה תענית הדיבור אחת היתכן שיהיה נחשב כאילו התענה כל ימי חייו כפול שנים ויותר, ופסטר ממילא מכל תעניות ציבור דאורייתא ודרבנן? ועוד ירחיבו פה יאריכו לשון בשאלות מעין אלה. והשבתי להם בהקדים דברי הגאון **רבי חיים מבריסק** (הובא בספר המועדים בהלכה עמוד קנ"ה) ליישב קושיית מרן הב"י, בטעם שעושים שמונת ימי חנוכה, והרי היה שמן בפך די לילה אחד? ותירץ הגר"ח מבריסק ז"ל שהנס לא היה **בכמות** בתוספת שמן, אלא **באיכות**, שנתעצם כח השמן ודלק שמנה ימים, וא"כ יש לומר שהם באמת עירו כל השמן שבפך למנורה בלילה הראשון, שהרי קי"ל אין סומכין על הנס, אלא שבכל לילה ולילה כלה חלק השמיני ממנו, והנס היה איפוא ביום הראשון ממש באותה מדה עצמה שבשאר הימים. עכת"ד. ע"ש. והוא הדין לתענית הדיבור, שהלימוד ביום קדוש זה נחשב **באיכותו** כאילו התענה ס"ה אלף ות"ר תעניות, אבל אינו פוטרו דבר מחובותיו שחייב לעשות אתמול ולמחר (וכיו"ב במאמרם ז"ל כל האוכל ושותה בתשיעי כאילו התענה תשיעי ועשירי, שלא יעלה על הדעת שיהיה פסטר מפני כן מתענית יוה"כ. ועיין להפ"ח הובא בכה"ח ריש סימן תר"ד בתירוצו ב').

4. לשפון מים עשר פעמים על כל יד בסירוגין, ואח"כ עשר פעמים רצופות על יד ימין ואח"כ על יד שמאל, סך הכל ארבעים נטילות לשתי הידים כנגד ארבעים סאה. ועיין בשו"ת סוד ישרים להגר"ח מבבל ח"ד סימן ג', ובירחון אור תורה שנה י"ב עמוד שפ. ע"ש. ורמז בתורה בפרשת מצורע "וידיו לא שטף במים" (ויקרא ט"ו י"א), ועיין רש"י שם. ושור"ר שכ"כ בספר אמת ליעקב שם דף קי"ז ע"ב בשם הרה"ג רבי יהודה נחמד ז"ל מרבני טבריא וקלסיה. והובאו דבריו גם בסוד ישרים הנ"ל, ומה שכתב שם רבי יהודה נחמה הוא ט"ס וצריך לומר נחמד. ע"ש. ובה ניחא לשון הכתוב "וידיו לא שטף במים", דאי בטבילת הגוף מיירי "כל גופו" מבעי ליה, ואי רמז לנטילת ידיים לאכילה מן התורה כמ"ש בגמ' חולין (דף ק"ו ע"א), מאי שאיטה הכא בפרשת זבין. אלא כאן רמז הכתוב לנטילת ידיים ארבעים פעמים לקרי כדברי המקובלים ז"ל. וזהו "וידיו לא שטף במים" במ' פעמים, דודאי אין צריך ארבעים סאה לטבילת ידיים וכמ"ש מרן בש"ע א"ח סי' קנ"ט סעיף י"ד. ע"ש. וליכא מידי דלא רמיזא באורייתא. אחר זמן ראיתי בספר שלחן הטהור לאדמו"ר מקומורנא ז"ל (בסימן פ"ח אות ב') שכתב תקנת טבילת ידיים ארבעים פעמים בשם הבעש"ט (ועיין שם בהערות וצינונים). ולפי הנראה מלשון האמל"י בדף קי"ז סע"א שמקור תקנה זו בכתבי מהר"ח בשם האר"י ז"ל ונדפסה גם בספר ח"י. ע"ש. ומסתמא הוא ספר חמדת ימים ומשם הגיעה גם לארצות אשכנז. וברוך היודע.

שולמית ברכה טובה תחיל בת הרבנית **אסתר** (חיה) **לויזה** ע"ה.

לע"נ אבי הישיבה הרה"צ **רבי בנימין הכהן בן מברכה** זצ"ל

נ"ט]. וע"ע להר"ן (סוף פרק קמא דר"ה) ובספר תורת האדם להרמב"ן (בסופו בהלכות ט"ב), ובפירוש הרד"ל לפדר"א (ספ"א). ע"ש. וז"ל הרמב"ם (בפ"א מהלכות תעניות הלכה ה'): תעניות אלו שגזרים על הצבור מפני הצרות אינן יום אחר יום שאין רוב הצבור יכולים לעמוד בדבר זה וכו'. ע"כ. והיינו אפילו כשאוכלים בלילה (כמ"ש שם ה"ח), וכל שכן בהפסקות רצופות של שנים ושלשה ימים. ובגמרא (ר"ה דף כ"א ע"א) רב נחמן יתיב בתעניתא כוליה יומא דכיפורי, לאורתא אתא ההוא גברא, א"ל למחר יומא רבה במערבא. א"ל מהיכא את, א"ל מדמריא (שם מקום). א"ל דם תהא אחריתו (הריני מת על ידך שתזיקני להתענות ב' ימים וב' לילות. רש"י). ועיין בירושלמי (חלה פ"א סוה"א ור"ה פ"א סוה"ד): אבוה דרב שמואל בר רב יצחק חש על גרמיה וצם תרין יומין (ביהו"כ משום ספיא דיומא), אפסיק כרוכה ודמך (נפסקו מעיו ומת). וע"ע בשו"ת הלכות קטנות (ח"ב ס"ג ר"ב) שבתעניות ההפסקות יש לחוש לסכנה, ואפשר שנפסק אחד האברים הפנימיים מחוסר לחות השרשי וכו', והביא דברי הירושלמי הנ"ל. וע"ע בכף החיים (סימן תקס"ז אות ס"ד). ע"ש. ומעניין מה שכתב הרב פני משה בירושלמי (שם), שעל שהכניס עצמו (רב יצחק) לסכנה מספק, לא הזכירו שמו להדיא ואמרו אבוה דר' שמואל בר רב יצחק. ע"ש. צא ולמד עד כמה חמור ענין התעניות הרצופות! וידוע כמה התריעו על זה הבעש"ט ותלמידיו (וראיתי כתוב שאחרי הבעש"ט ז"ל הפסיקו מלכתוב שבחים על המצבות שהנפטר נהג להתענות משבת לשבת). וגם הגר"א לא היתה דעתו נוחה מסיגופים ותעניות וכמ"ש באגרת המוסר שלו ובספר "עליות אליהו" (הערה ל"ו). ע"ש. וע"ע בשמנה פרקים להרמב"ם (פ"ד) באורך¹¹. [וכן ראיתי בשם הרב פחד

11. אולם באמת בעיקר דברי הרב פני משה, נעלם מעיני קדשו במח"ת שכן נקרא אבוה דשמואל בר רב יצחק בכמה דוכתי, ומהם בבבלי עירובין (דף צ"ז ע"א) וזבחים (דף ק"א ע"ב). וכו' בירושלמי חלה (פ"א סוף ה"א) ור"ה (פ"א סוף ה"ד). ע"ש. [מיהו בהר"ף עירובין שם גרס אבא אבוה דשמואל, ול"ג בר רב יצחק. ע"ש בהגהות מא"י. ולפ"ז הוא אבוה דשמואל הידוע. וע"ע להרא"ש וקרוב נגנאל שם]. וכיו"ב מציינו אבוה דשמואל בר אבין (סנהדרין דף נ"א סע"ב), אבוה דרב יוסף בר חמא (שם דף פ"א ע"א, ע"ש בהגרי"פ ורש"י), אבוה דרב אחא בריה דרב איקא (ע"ז דף ס"ה סע"א), אבוה דרבי ירמיה בר אבא (מנחות דף מ"ז סע"א). וגדולה מזו מציינו בברכות (דף ל"ח סע"א) משתבחין ליה רבנן וכו' בדבר זכיה אבוה דר"ש בר בר זבדי (כצ"ל שם, עיין בדק"ס והגהות היעב"ץ. ועיין באור-תורה התש"ן סימן מ"ח אות ז' וסימן פ"ו) [ובספרי ארים נסי שם

לעשות ג"פ תענית הדיבור בימי השובבי"ם, או יעשה פעמיים בציבור בביהכ"נ (אחת בחול ואחת בשבת)⁸ כמנהג אלה שאינם יכולים להשתתף בימי החול, ועוד ישתדל להשתתף בסעודת פדיון הבן שמקובל שנחשבת כתענית פ"ד יום, ואתנח סימנא (במדבר ג' מ"ט) "ויקח משה את כסף הפדיונים"⁹ (ועיין בכה"ח סימן רמ"ט אות י"ד), וכן יעשה מדי שנה בשנה בימי השובבי"ם, וה' לא ימנע טוב להולכים בתמים. [וגם ישתדל להיות סנדק בימי השובבי"ם, וכמ"ש הברכ"י ביו"ד סימן רס"ה ס"ק טו"ב ובספרו צפורן שמיר אות ק'. ע"ש]. מיהו בעיקר דברי ספר התניא הנ"ל, דעת הגר"ח בבא"ח (ש"ב פרשת שופטים אות כ"ב) ובשו"ת רב פעלים ח"ג (תאר"ח סימן ל"ה דף כ"ב ע"ג) דסגי בפעם אחת. ושכן דעת ספר הרוקח ומהר"ו (הובאו בשו"ת חוט השני סימן מ"ז) דסגי בפעם אחת כדי שלא תנעול דלת בפני בעלי תשובה. ע"ש. (ומ"ש בר"ר ר"ו, הוא ט"ס וצ"ל מהר"ו, והוא מהר"ר יעקב וייל ולא רבנו ירוחם). ובספר מנחת יהודה פתיא (בסוף יחזקאל) כתב משם החמ"י ח"ד שצריך ג"פ. והוא ז"ל דעתו שצריך תיקון לכל פעם. ע"ש. ואמצעי משובה. ובספר הנהגות ישרות (עמוד 63. דפוס לובלין תרפ"ז) בהנהגות טובות מהרב ר' דוד הלוי ז"ל (מגיד מישרים דק"ק סטעפאן) כתב: על הוצאת ז"ל במזיד פ"ד תעניות ועל משכב זכור רג"ל תעניות. ועל הרבה פעמים ג' פעמים רג"ל שהם תרצ"ט. ועל הרבה פעמים הוצאת ז"ל ג' פ"ד שהם רנ"ב תעניות. ע"ש. והוא כדעת ספר התניא. וכ"כ הכה"ח (סימן של"ד אות קמ"ח וסי' תקס"ח אות מ"ט) בשם החיד"א בספר שמחת הרגל ועוד אחרונים שיעשה התיקון של אותה עבירה ג' פ' ונסלח לו. רק אם הוא חלש ואין לו כסף לפדות על ג' פ' יש להקל בפעם אחת כדברי רב פעלים. ע"ש. וכן הסכימו חכמי ורבי ליטא בשנת תכ"ו, והובאו דבריהם בספר דברי חכמים חלק דעת חכמה (שער התשובה פרק י"ב, דף כ"ג ע"ה), וכמו שראיתי בספר אחד. ואכמ"ל. ובספר מצא חיים הגד"מ (להר"ק רבי חיים חורי זצ"ל) בקונטרס "באור פני מלך חיים" (עמוד 37) מובא שבעיר "גאבס" היו עושים תענית הדיבור הראשון הכללי (בתאריך שנקבע בא"י), ואח"כ ביום שבת פרשת "בשלח" לזכות את הפועלים שאין ביכולתם לבוא בימי החול, ואתנח סימנא: ה' ילחם לכם ואתם תחרישון (ובהערה שם הביא מרגניתא בשם מר בריה דרבינא הרה"ג רבי יגון חורי (שליט"א), כי תיבת "תחרישון" אותיות "שירו תחן", והם תנ"ח מזמורי תהלים שאומרים בתענית הדיבור. ועוד שמעתי בשמו כי ילחם אותיות ימחל. כלומר השי"ת ימחל לכם עוונותיכם בתנאי "ואתם תחרישון", שתקראו תנ"ח מזמורי תהלים, ופעם שלישית ביום ה' לסדר משפטים, ופעם רביעית בשבעה באדר יום פטירת משה רבנו ע"ה, תענית דיבור ואכילה ביחד, אחרי לימוד ליל ז' באדר סדר תיקון כרת. ע"ש. [וברמז של "תחרישון" הנ"ל, שמעתי שכן היה אומר הרה"ג רבי אברהם דמרי זצ"ל מרבני גאבס. ואע"פ שכתוב "תחרישון" בפסוק חסר יו"ד, לא מימנעי רבנן לדרוש חסר מלא ומלא חסר, עיין בספרי מגדולי ישראל ח"א עמוד תצט, ואכמ"ל].

גם בימי רז"ל היה קשה לצום שנים ושלושה ימים רצופים

1. גודל מעלת תענית הדיבור וחיבתה על תענית אכילה וכ"ש תענית הפסקה משבת לשבת, ראה בהקדמת הרב היחיאלי זצ"ל¹⁰. ומצוה להביא מן החדש, שגם בימי רז"ל היה קשה מאד לצום שנים ושלושה ימים רצופים וכ"ש יותר, ראה במדרש שוחר טוב (תהלים כ"ב) על פסוק "וצומו עלי שלשת ימים לילה ויום" (אסתר ד' ט"ז): יכול יהיו צמים ג' ימים וג' לילות ולא היו מתים? אלא שמפסיקים מבעוד יום. ופירש הגאון רבי יוסף חיים זצ"ל בשו"ת תורה לשמה (סימן תי"ז) שהיו אוכלים מעט קודם שקיעת החמה. [וכ"כ הרב פחד יצחק ערך תענית אסתר (דף פ' ע"א) בשם שערי בינה ומנות הלוי, וסיים: מיהו מסוגיית הגמ' ריש פרק בתרא דיבמות הביאה ריב"ש ת"ו נראה בהדיא שהיו שלשה ימים רצופים לילה ויום. ע"ש. והוא ט"ס וצריך לומר: סוף פרק בתרא דיבמות (דף קכ"א ע"ב) והובא בשו"ת הריב"ש סי' תט"ז. וע"ע בפירוש הגאון רד"ל לפרקי דרבי אליעזר פרק נ' אות

8. ועיין באו"ת התש"מ (עמוד פא) שמותר לעשות תענית דיבור בשבת לכתחילה ואין בזה שום חשש. ובהגהות שם ציינתי כי בספר אור חדש וצמח צדיק לרבי יצחק אלפיה (עמוד יד) הביא דברי הרב חמד ימים שהשומר לפיו מחסום בשבת, יועיל לו עשר ידות מכל הסיגופים. ע"ש. וגדולה מזאת תמצא בעמוד כ"ח שמהר"א אלפיה כתב לתת טעם למה קבע לעשות תענית דיבור ע"פ רוב בראש חדש ובוים שאין בו תחנונים, משום דאית ביה תוספת קדושה, ושבת בכלל. ע"ש. וראה עוד שם (בעמוד נח, ובסוף עמוד סג וראש עמוד סד). ואכמ"ל.
9. ועוד סימן "וכל כבוד אדם בבגין תפדה" (שמות י"ג י"ג), "בבגין" בגימטריא פ"ד שזה עולה לפדיון פ"ד תעניות. ושמעתי רמז יפה בשם הרה"ג רבי יגון חורי (שליט"א) כי "פטר כל רחם" (שם פסוק ב') אותיות ראשונות כפר ואותיות אמצעיות חט ואחרונות בגימטריא רע, סך הכל: כפר חטא רע. ויותר נכון הרמז בפסוק "כל פטר רחם ל"י" (שמות ל"ד י"ט) בר"ת כפר כסדרן. ותיבת "ל"י" כמנין ארבעים יום שמתענים בימי השובבי"ם כנ"ל.
10. ואמרת פעם ההבדל בין תענית הדבור לשאר תעניות, שכל תענית בפה, כמ"ש כל עמל האדם לפיהו (קהלת י"ז), אלא ששאר התעניות שלא להכניס לפה, ותענית הדבור שלא להוציא מן הפה. ועיין בספר לשון חכמים ח"א (סי' א'). ודו"ק.

הילולא רבא דצדיקייא
סיום הש"ס

לע"נ מרן מאור עינינו
רבנו הגדול דבי מאיר בן כמסאנה מאוזו זצוק"ל
דאש כל בני הנולה שר הצבא ודאש הישיבה

ולע"נ יוזם ההילולא הגדולה בעולם
הרב הצדיק דבי שמואל בן דאשצבא עידאן זצ"ל
נשיא הישיבה ומייסדה בא"י

כל לימוד 50 דף מזנים כנרטיס הנדלה
ההנדלה בכ"א בניסן יום הילולת רבנו הגדול ראש הישיבה זצ"ל

ההנדלה על:
1,400 ש"ח 1,500 ש"ח 1,600 ש"ח 1,700 ש"ח

להצלחת התורם ובני משפחתו
לרישום אצל הנציגים בישיבות הקדושות

ה' עמכם
הנהלת הישיבה

ורב שאינם הגונים", לענ"ד האומר כן הוא פוגע בכבוד רבותיו, ומוטב לומר בסתם: למדנו עם אנשים שאינם הגונים. ובאות סמ"ך "סרנו אזנינו משמוע תורה", צ"ל "הסרנו" (כלשון הפסוק מסיר אזנו משמוע תורה. משלי כ"ח ט') ושייך לאות ה'. ובאות קו"ף "קללנו בני אדם ונענשו על דינו", איכא חשש יוהרא (ועיין תוס' ב"ב דף כ"ב ע"א בד"ה אנא ענישתי. ודו"ק). ויש לומר בקצרה "קללנו עצמנו, קללנו אחרים". וגדולה מזו הסתירה שבאות ה' אומר "הגענו להוראה ולא הורינו" (ומי יודע באמת שהגיע להוראה?) ובאות למ"ד אומר "לבשנו טלית ת"ח להחזיק עצמנו לת"ח, בקש לץ חכמה ואין". והסתירה גלויה לכל עין! וגדולה

יצחק ערך תענית (דף פ"ד ע"ב) שהביא דברי **ראשית חכמה**, שיש בעלי תשובה שהתענו ששה ימים ולילות ולא מתו, והוא עזר אלקי. וכתב עלי: חוששני להם מחטאת, יען וביען מתחייב בנפשו, ובפירארה מתו שלשה אנשים של תענית זה [בהפסקה משבת לשבת] בזמן המשיח המדומה ש"ץ וכו', וכן מתו בשנת תכ"ו כשבאה השמועה ממזרח שש"ץ היה מוחזק למשיח בן דוד והתענו שנים מהם ד' ימים וד' לילות ותיכף מתו, וכן מתו יהודים אחרים בקהלות אחרות בשביל שהתענו ג' ימים וג' לילות בלבד. ע"כ.¹²

הגהות ותיקונים

ז. **אמנם** לצערנו נפלו טעויות ושיבושים רבים בנוסחי תענית הדיבור באשמת המעתיקים והמדפיסים באין מבין. לדוגמא בנוסח שלפני הוידוי: הרי אנחנו מוכנים וכו' "וגם על מה שפסקנו מלוח עלי שיח", אין לו הבנה, וצריך לומר "שפסקנו מדברי תורה וקטפנו מלוח עלי שיח" (עיין ע"ד דף ג' סע"ב). ובנוסח הוידוי לת"ח יש כמה דברים כפולים מהוידוי הארוך והשמטנו אותם פה. ושם באות ה' "הפסענו על ראשי עם קדש", צ"ל "**פסענו** על ראשי עם קדש" (כלשון הגמרא במגילה דף כ"ז ע"ב) ומקומו באות פ'. ובאות ז' "זכרנו שם שמים לבטלה", צ"ל "**הזכרנו**" ומקומו באות ה'. ובאות ח' "חנפנו לעושי רשעה", צ"ל "**החנפנו**" (כלשון הגמ' סוטה דף מ"א סע"ב) ומקומו באות ה'. ובאות ל' "למדנו תורה עם תלמיד

שהארכתי בזה). וכן **אבא אבוא דרבי ירמיה בר אבא** (שבת דף נ"ו סע"ב ומנחות דף מ"ז סע"א), **רב אבוא דרב משרשיא בריה דרב** (עירובין דף כ"ד סע"א לפי גירסת כ"י מינכן. ע' בדק"ש שם), **רב נתן אבוא דרב הונא בריה דרב נתן** (פסחים דף מ"ג ע"ב ודף קי"ז ע"ב, זבחים דף ע"ב ע"ב), **רב אידי אבוא דרבי יעקב בר אידי** (תגינה דף ה' ע"ב, וגירסת הע"י שם בריה דרבי יעקב בר אידי והובא בסה"ד בערוכו. אך בתולדות תנאים ואמוראים ח"א עמוד 139 כתב שהוא ט"ס. ע"ש), **רב תחליפא אבוא דרב הונא בר תחליפא** (יומא דף ו' ע"ב, כריתות דף כ"ה ע"ב, וע"ש ברש"י), **אמי אבוא דשמואל בר אמי** (ירושלמי יבמות פ"ה ה"ח). ופסח חידה זו **ביאריה** בס"ד בהגה לספר כסא רחמים (חור) על סנהדרין (דף נ"א ע"ב), **דאי קאמר הש"ס** (לדוגמא) "**אבין אבוא דשמואל**" **היינו מבין שהוא אביו של שמואל הידוע בש"ס** (חבירו של רב). ובאמת **אביו של שמואל הידוע** **אין שמו אבין אלא אבא**, **לכן אומר "אבין אבוא דשמואל בר אבין"**. וכן "אבא אבוא דרבי ירמיה בר אבא", לאפוקי ר' ירמיה סתם הנזכר בש"ס, וכן רב נתן אבוא דרב הונא בר נתן, לאפוקי רב הונא סתם דרש"ס. **והוא כלל אמיתי**. ומה שמייחס בכולם את האב על שם בנו, ביאר לנו בזה רש"י בחולין (דף ל"ח סע"א בד"ה אבוא דרב אבוברם) וז"ל: זהו אבוברם עצמו, ומכירין היו את הבן ולא את האב, והיו קורין אותו על שם בנו, שעשו את בנו סימן לו. ע"כ. ויש כזה במגלת רות (ד' י"ז) ותקראנה שמו עובד הוא אבי ישי אבי דוד. (וע"ע בכסא רחמים סנהדרין עמודים קנב וקפט, ובספר אטלס עץ חיים בחלק תנאים ואמוראים ח"א עמוד רסה). ובזה תבין גמרא דפסחים (דף מ"ט ע"א) **רב אידי בר אבין נסיב כהנתא, נפקו מיניה תרי בני סמיכי, רב ששת בריה דרב אידי, ורב יחושע בריה דרב אידי**. ולכאורה יד לומר בקצרה: נפקו מיניה תרי בני סמיכי רב ששת ורב יחושע, שהרי מבואר הדבר שבניו של רב אידי הם. אלא שחשש מסדר התלמוד שמה נטעה לומר שרב ששת המפורסם בש"ס (בר פלוגתיה דרב חסדא) הוא בנו של רב אידי בר אבין, לזה ביאר היטב שאינו כן אלא זהו רב ששת אחר בריה דרב אידי. (וכי"ב בשבת דף כ"ג ע"ב נפקי מיניה רב אידי בר אבין ורב חייא בר אבין. ע"ש). וכיוצא בזה בברכות (דף ל"א ע"א) וכן תנא מרי בר בריה דרב הונא בריה דר' ירמיה בר אבא, שלא נחשבו שהוא רב הונא הידוע בש"ס תלמידו של רב, אלא רב הונא אחר, בריה דר' ירמיה בר אבא. ודו"ק. והגאון רבי ישעיה פיק במסורת הש"ס הגיה בקצת מקומות מהנ"ל, ובמחכ"ת אין צורך כי לשון הגמרא **מיוסדת על אדני פז וכמו שהעיר הרש"י ביזמא וסנהדרין וכריתות**. ואכמ"ל יותר. [וע"ע בספרי ארים נסי יבמות עמוד שנו].

12. וכ"כ חכמי איזמיר בשנת תכ"ח, והובאו בספר ציצת נובל צבי (עמוד 269-270), וז"ל: וכל הבא להוסיף בחומרי יתירין ותענית וסגיפין והפסקות בב' ימים ולילות אשר לא כתוב בספר, אינו אלא טועה וראוי לנזיפה, כי אין לנו דבר כי אם דברי רבותינו בעלי התלמוד ובעלי ההוראה וכו', כי כמה נפשות מישראל אבדו בסגיפין הללו כאשר בעינינו ראינו. ע"כ. [כל זה הובא בספר ש"ץ ח"ב לגרשום שלום (עמוד 403 ועמוד 606). ובספר מלכי רבנן (דף ק"ג סוע"ג) כתב **שהרב עמנואל מאנסאנו** בשנת תק"א ליל שבת י"ד כסלו, עשה שאלת חלום אם יפסיק לצום ששה ימים, כי שמע שח"א אחד בסגלמאסא הנקראת תאפילאלת השלים הפסקת ששת ימים בעש"ק וביום ראשון בשבת נב"ע, וזה היה בשנת התק"ו וכו', והשיבוהו בחלום: ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם כי ששת ימים וגו' וביום השביעי שבת וינפש. ובכ"ז ידע כי מן השמים הסכימו להפסיק וכו'. ע"ש. ונשאלתי בעש"ק ויחי התשס"ד על יהודי אחד בשם **גבריאל חזקיה** הי"ו מאשקלון שנהג זה כעשרים שנה לצום משבת לשבת ששה או שמונה שבועות בימי שובבי"ם או שובבי"ם ת"ת, והרופאים אמרו שכעת יש סכנה לו שהוא בגיל שבעים לאוי"ט. וטלפנתי לו במוצ"ש ויחי י"ז טבת התשס"ד דאמרתי לו שבאמצע שמו יש אותיות בריא אבל מספיק י"ז שנה כמנין חזקיה ואסור לצום יותר. ולא רציתי להצריכו התרה כלל פן יתעקש ולא יעשה התרה (וכי"ב כתב מהרמ"ק זצ"ל על ת"ת שאוכלים מצה שמורה כל הפסח שמורים להם לכתילה כהפ"ח שיבטלו מנהגם בלא התרה). ובי"ב כששמע שאסור סבר וקיבל ואמר שיצום רק שני וחמישי בלבד. שיהיה בריא. ורמז גבריאל"ל גוף בריא לעבודתו יתברך].

"יחנה יחנה" מיצד

שתי ממלכות

סמלית רחמים י"ז טבת

דרכי ההשתתפות בהילולת הס

נתינת תשלום: 9105
רב פסח | טעמה 24 נמלה
או שירות הלקוחות: 08-6727523

מפגש ההכשרה להוציא תעודת מרחבי הארץ מורכבים מארבעה כ"ב ביום | ראשונים | אשדוד | נתניה | צפת | באר שבע

שמות המפגשים מודר | ירושלים | בקר | 03-5090500

מכולם באות עי"ן "ענינו כסיל בדברי תורה", וצריך להגיה: **ענינו כסיל "שלא בדברי תורה"**, כי אדרבא בד"ת ענה כסיל כתיב, כמבואר בגמרא (שבת דף ל' ע"ב) ובפירש"י ומהרש"א שם (ובדף ל"א ריש ע"א בחידושי אגדות), וע"ע בחובות הלבבות סוף שער היחוד ורמב"ן פרשת ויקרא (ג' סוף פסוק ו'). וכ"כ החיד"א בפשיטות בספר שם הגדולים ערך מר רב אברהם גאון, שבד"ת כתיב ענה כסיל. ע"ש. וכן מוכח בגמרא ב"מ (דף פ"ד ע"א) ולמה להו לאהדורי לה והא כתיב אל תען כסיל כאילוהו. והתם במילי דעלמא קאי, כיעו"ש. וע"ע בדקדוקי סופרים (ברכות דף נ"ח ע"א) בהגהת מהר"ש נטנזון אבד"ק לבוב. ע"ש.¹³ ועוד כהנה וכהנה תיקונים

13. וכבר הודעתי על שגיאה זו בירחון אור תורה שנה ח' עמוד שב ושנה י"ב עמוד עז. [ומה שכתב הרמב"ם בפירוש המשנה ריש פרק חלק שמאמר עתידה ארץ ישראל להוציא גלוסקאות וכלי מילת אינו כפשוטו וכו', ולכן קצף החכם על תלמידו כשלא הבין דברו וכו', והראיה שלא השיב לו על אמירתו מה שהביא ראיה אל תען כסיל כאילוהו. ע"ש. אינו רוצה לומר שבד"ת כתיב אל תען, דהא קמן שענה לכסיל על שאלתו. אלא כוונתו אסיפא דקרא "ענה כסיל כאילוהו", שלא תענה לו אמירת הדבר לפי עמקו אלא כפי השגתו ודעתו הקצרה. והיינו "כאילוהו". וחסר

רבים בנוסחי התפלות תמצא פה, כאשר עיני הקורא תחזינה מישרים. **רובן** של הגהות ותיקונים אלו נחתדשו לי ביום כ"ב שבט התשל"ט, כשערכנו סדר "תענית הדיבור" בישיבת כסא רחמים תכב"ץ, ומסיבות שונות לא איסתיעא מילתא להוציאן לאור עולם עד השתא (התשמ"א. וסימניך **כל השמח ביסורין** (תענית דף ח' סע"א). אל תתייאש מרחמי שמים ר"ת תשמ"א. אשרי הגבר (בגימט' נאמ"ס ט) אשר **תיסרנו** יה, אסי לכיבין דאתקפו עלן. לפ"ק) כששכבתי על ערש דוי בחדשי שבט-אדר בבית"ח "רמת מרפא" (אל תקרי "רמת" אלא "רמת" מרפא) ושוב בבית"ח בילנסון, קבלתי על עצמי בל"ן להוציא חוברת זו מוגהת ומתוקנת בס"ד, ויה"ר שיהיה זה לרפואתי בכלל כל חולי עמו ישראל וגם לרפואת כל בני ביתי נ"י. אל נא רפא נא להם ומכל צרה ונזק תצילם, אכ"ר.

אנטיבייטיקה - דיאטה - וויטמינים

ח. ואסיים בפרפרת אחת שאמרתי בשנת התש"מ בסיום תענית הדיבור בישיבה תכב"ץ, שכמו ברפואה הגשמית ישנם שלשה סוגי ריפוי: **אנטיבייטיקה** - להשמיד החיידקים שהתפתחו בגוף וגרמו למחלה, **דיאטה** - לשמור על הרגלי תזונה נכונים, **וויטמינים** - לחיזוק ובריאות הגוף, כן בתענית הדיבור יש רפואה נפשית בשלשה סוגים: **אנטיבייטיקה** - היא הוידוי והחרטה על העבר, שמכלה המזיקים והמשחיתים שנבראו מהעוונות וכו', **דיאטה** - למשך יום תמים להשמר מדיבור של חול, והדבר השלישי **וויטמינים** - לימוד תורה במשך כל היום לשם שמים, שהרי אין בלימוד תהלים פיתוי היצר לומר תלמוד כדי שתקרא רב וגאון וכו' וכו' שאין בזה מה להתפאר רק לשם שמים, וכל מלה של תורה לשם שמים נברא ממנה מלאך אחד כמ"ש הגר"א בספר שנות אליהו ריש מסכת פאה שבכל מלה מקיים מ"ע¹⁴. **וכמו שאחרי לקיחת התרופות הגשמיות צריך להתרגל במזון נכון וטוב ולא לחזור ח"ו לסיבות שגרמו להופעת המחלה, כמו כן ברפואה הרוחנית צריך לשמור את הפה מדברים אסורים שהוא אבי אבות הטומאה** (כמ"ש בספר חרדים, מובא ביוסף לחק פרשת מקץ יום שני) **ואת העינים מראיות אסורות**, וסימניך באותיות אלפא ביתא: סמ"ך עי"ן פ"א צד"י קו"ף, כלומר סתום (או סגור) העין והפה תהיה צדיק קדוש. רי"ש ש"ן תי"ו, רחום שומע תפלתך (וכי"ב בנדרים דף נ"ד סע"ב, גו"ן סמ"ך עי"ן גונא סמא לעינים). וכן נרמז באות ראשונה של א"ב אל"ף נוטריקון אין לי פה, וכמ"ש רז"ל (חולין דף פ"ט ע"א) מה אומנותו של אדם בעולם הזה ישים עצמו כאילם, יכול אף לדברי תורה? תלמוד לומר "צדק תדברון". וזהו שנרמז באות אל"ף מלשון "ואלפלך חכמה" (איוב ג' ל"ג), וכן נוטריקון אמת למד פ"ך (כמ"ש באותיות דר"ע) שהיא תורתנו הקדושה תורת אמת, הרוצה לזכות לה יבלום את פיו מדברים בטלים, כמ"ש "דברת בם" ולא בדברים אחרים (יומא דף י"ט ע"ב), וזהו אל"ף אין לי פה (או פנאי) לדברים בטלים. והשי"ת יחיש לגאלנו ויקבל תפלתנו ברצון ובא לציון גואל, אכ"ר.

הכו"ח ב' אייר התשמ"א, בא סימן כי אני י"י רופאך.
נאמ"ן ס"ט

רמזים והלכות לתענית דיבור

זכעת במהדורא שניה (התשנ"ג) עברתי על המבוא הנ"ל, והוספתי בו נופך ותקונים

ומהרש"ל ומהרש"א וכן מהר"ם לובלין כולם הבינו דאחני ליה צלותיה מה דפקע גברא, לכן הגיהו וכתבו מה שכתבו, ולא זכיתי לירד לסוף דעתם. עת"ד ושפתים ישק, והוא כדברינו בס"ד. וכן הראני ידידנו ר' משה אזולאי גר"ו מירושלים בספר חלקת בנימין על מסכת שבת להרב בנימין קורניאנא (נדפס באסיפת זקנים לפרק במה מדליקין ח"ב) שפירש בכונות רש"י כדברינו. ע"ש. ואחר שנים ראיתי שגם מהרש"א עצמו בברכות (דף ט"ז סע"ב) פירש בדברי רבי ומעזות פנים שלא יוציאו עלי לעז ממזרות. ע"ש. אולם בשבת גרס בדברי חייא אחני לי (כצ"ל) צלותא דרבי דלא לשוויי (כצ"ל) ממזירא וכהגהת מהר"ם. ופירש הכוונה על מה שאמר עליו רבי כמה גדולים מעשי חייא. ע"ש היטב. ודו"ק. ועדיין דבריו בשבת צ"ע, שכתב גדרסין בדברי חייא דלא לשוויי בני ממזרי, וסיים ומאי דאחני ליה לרבי חייא דלא לשוויי ממזרא וכו'. והוא סותר עצמו תוכ"ז. וצ"ע. ולפי דרכנו למדנו שבמילי דעלמא אין לענות כסיל כאולתו ורק בד"ת כתיב ענה כסיל כאולתו (ודקדק רש"י שם וכתב בדברי תורה **מותר** לענות כאולתו, ולא כתב **מצוה** לענות כדמשמע פשטא דקרא ענה כסיל, ליישב הקושיא מב"ב דף ע"ה ע"א בעובדא דריו"ח שלגלג עליו אותו תלמיד ולא ענהו. ע"ש. [ומסתמא בפניו היה דומיא דלגלג עליו אותו תלמיד בשבת דף ל' סע"ב. והא דלא הענישו ריו"ח באותה שעה ועשהו גל על עצמותו, כדי שלא יאמרו הבריות שאותו תלמיד צודק בטענתו ונספה בלא משפט, ולכן המתין ריו"ח עד שהוא בעצמו הודה]. ועו"ל דשאני התם שלגלג בזלזול ואמר השתא כביעתא דציצלא לא משכחין וכו', אבל הכא בשבת התלמיד סמך על הכתוב "אין כל חדש תחת השמש" (קהלת א' ט'), וכבה"ג אמרינן שפיר ענה כסיל בד"ת כלומר כשהוא טוען מכח דברי תורה. ודו"ק).

14. ידוע הסיפור בספר שרי המאה שבפטירת הגר"א ז"ל נתבע בב"ב של מעלה על התנגדותו לחסידות וכו', ובאו אלפי אלפים דפי גמרא שלמד בחייו **לשמה** והגינו עליו. ואמרתי כי הגר"א למד לשמה ממש שלא פירסם כלום מחייושיו תורתו בחייו ולא דרש ברבים ולא נתן הסכמות לספרים וכל גדולתו היתה בהצנע לכת. ולכן הוצרך גם הגר"ח מבבל צ"צ למסור מודעה בהקדמות ספריו לבטל כל מחשבה זרה וכו' כידוע.

בלשון הרמב"ם תיבת **וכו'**. וכי"ב כתבו התוס' בברכות (דף מ"ה סע"א, וע"ש בגליון הש"ס). ושוב הראוני להמאירי בשבת ז"ל: לעולם יהא אדם שואל בחכמה ואל יבוש לחסרון שאלתו וכו', ואף הרב לא היה נואש ושוק לו לסכלות שאלתו, אלא יהא משיב לו בנחת, אבל במילי דעלמא רשאי לשתוק לו או להשיב כסכלותו, ועליו נאמר "ענה כסיל כאולתו", ועל הראשונה נאמר "אל תען כסיל כאולתו". ע"כ. ונראה שמפרש הפך פירש"י אלא שבמילי דעלמא נאמר ענה כאולתו וכו' וכו' נאמר אל תען כסיל כאולתו אלא השיבוה בנחת וכדמפרש ואזיל נפק אחוי ליה תרגולת וצלף וכו'. ומ"מ קשה ליישב גירסת ספר היחיאלי על פי דברי המאירי, דא"כ הול"ל "ענינו כסיל בד"ת כאולתו", והעיקר חסר מתוך הספר. מלבד שהמאירי יחיד בזה נגד כל המפרשים, וסוגיא דב"מ (דף פ"ד הנ"ל) היא תיובתיה. וכן מוכח בתנא דבי אליהו (סוף פ"ד) שבד"ת נאמר ענה כסיל כאולתו. ע"ש. וכ"כ בפירוש ישועות יעקב שם].

ואגב נימא מילתא בס"ד בגמרא שבת שם, דמייתי עובדא בההוא דאתא לקמיה דרבי, א"ל אשתך אשתי ובניך בני, א"ל רצונך שתשתה כוס של יין, שתה ופקע. ההוא דאתא לקמיה דרבי חייא, א"ל אמך אשתי ואתה בני, א"ל רצונך שתשתה כוס של יין, שתה ופקע. אמר רבי חייא אחני ליה צלותיה לרבי דלא לשוויי בני (צ"ל: בניה) ממזרי, דרבי כי הוה מצלי אמר הרמ"י שתצילני היום מעזי פנים ומעזות פנים. ופירש רש"י: מעזי פנים, שלא זיקוני. ומעזות פנים, שלא יצא עלי שם ממזרות שהוא עז פנים. ע"כ. וצריך להבין מה כוונת רש"י "מעזי פנים שלא זיקוני".

אך נראה דרש"י גורס כגירסת עין יעקב שם: אחני ליה צלותיה דרבי דלא **לשוויי** ממזרא, ור"ל שאותו עז פנים חשד רק בבניו ולא בו עצמו, שאמר לו אשתך אשתי וכו' ולא אמך אשתי (כמו שאמר לר' חייא) והיינו דאחני ליה צלותיה. והוקשה לרש"י דמאי אחניא ליה והרי אין לך עז פנים גדול מזה שא"ל אשתך אשתי, ואם הכוונה על דפקע לבסוף א"כ לרבי חייא נמי אחניא ליה ומאי רבותיה דרבי. ולזה יישב רש"י ז"ל בלשונו הזהב: "מעזי פנים, **שלא זיקוני**" (כלומר שאע"פ שהעז פניו ברבי מ"מ לא הזיקו ח"ו). ועיקר כוונת רבי חייא אסיפא "מעזות פנים, שלא יצא עלי שם ממזרות", שהממזר הוא עז פנים כמבואר במסכת כלה: עז פנים ר"א אומר ממזר וכו'. ודו"ק. והוא כפתור ופרח לענ"ד בכונת רש"י. [ועיין רש"י בברכות דף ט"ז סע"ב בד"ה מעזי פנים, שכתב שלא יתגרו בי. וצ"ל דר"ל שלא יתגרו בי להזיקני בפועל כמו "והתגר בו מלחמה" (דברים ב' כ"ד). ועיין בש"ס הוצאת וגשל בחידושי המפרשים לברכות שם בשם היע"ב (כנראה בספר קולן של סופרים). ואכמ"ל. ואחר שנים ראיתי בדקדוקי סופרים למסכת שבת (דף ל' ע"ב) שבכ"י מינכן גרס אחניא צלותיה דרבי דלא שוויי אחיו ממזרא, ושכן הוא בכ"י א"פ (אפרופורט) ובענין יעקב ובדפוסים שונותיו וויניציא ובסיליאה, ומהרש"ל בדפוס הראשון הגיה כלפנינו, והנוסחא הישנה היא האמתית, שלרבי אמר אשתך אשתי שהיא מזנה עמי ובניך בני והם ממזרים, אבל לרבי לא עשאו ממזר. ולר' חייא אמר אמך אשתי ואתה בני ועשאו לממזר, ועל זה אמר רבי חייא שהועילה לו תפלתו לרבי שלא יחשדוהו בממזרות כמו שחשד אותו.

(א) רמז לסגולת ימי השובב"ם מן התורה בפרשת ויחי (הנקראת בדיוק לפני ימי השובב"ם) שאומר יעקב אבינו ע"ה ליוסף "ואני נתתי לך שכם אחד על אחיך" (בראשית מ"ח כב), כי יוסף מדתו יסוד כנוודע. ורמז לו שימים אלה מסוגלים לתיקון היסוד, וזהו נתתי לך **שכם** בגימטריא שובב"ם. **ואני בגימטריא אלוה**. **נתתי בגימטריא ראש השנה**. **נתתי לך בגימטריא תשרי**. **לך בגימטריא נ'**, הם חמשים יום מר"ח אלול עד הושענא רבה. למדנו שימי השובב"ם מסוגלים לכפר פשע ולהתם חטאת כימי אלול ר"ה ויוהכ"פ. (שמעתי מהרה"ג **רבי שמעון חידארי** (שליט"א) בתוספת נופך. ועיי' בחומש בית נאמן שם). וזה מתיישב יפה עם מנהגנו בישיבה לעשות תענית דיבור בש"ק ויחי ערב השובב"ם, בבחינת קדמיה לרשיעא עד לא יקדמינך (בראשית רבה פרשה ע"ה). ואמרתי עוד רמז בקריאת מנחה **ואלה בגימט' מ"ב ימי שובב"ם**.

(ב) עוד שמעתי רמז בפרשת וארא
 "ושמת **פדת** (כתיב חסרו) בין עמי
 ובין עמך" (שמות ח' י"ט). ר"ת **פדת**
 פ"ד תעניות, ולמפרע **פדת** ר"ת
 תענית דיבור **פדיון**, הרי תענית

פתיל תכלת

מצוות ציצית בשלמות!

ערב רחוק

הגאון רבי ישראל בעלסקי זצ"ל

ראש ישיבת תורה ודעת:

"זרע לך קונטרס לבוש הארץ על עיני תכלת, וא יודע מקור התכלת והחלוק וכל המסתעף, ועבדתי עליו מוחזל ועד כלה במסד ראש, ... ובמראה יש גם מה לסמוך על דברים אלו למעשה, ולכל הפחות לא ללעג על אלה שהחליטו להשים תכלת זו בבגדיהם, כי לא חוצנם החזיקו בזה למעשה, כי הדברים נכונים, וה' לדחותם בקש"

הקשר לזר חיוך וקבל סמסול!

קו תכלת - קו עזר וסיוע

0799-1000-65

ד אינ לך תכלת?

נכרתם

החל - חסד

לכן נשתדל באמת לשפר את כל מעשינו. אדם לא יגיד לעצמו: "עזב אותי עד שיגיעו ימי התשובה", לא! יש דיו ויש דין ויש חשבון! ובמיוחד בימים האלה ימי השובבים, שצריכים להשתדל ולהקפיד בהם יותר על הקדשה והטהרה, על הטהרה והמצוות. בימים האלה אנחנו קוראים את הפירושים של יציאת מצרים, ועל שוונתו במצרים אנחנו נושאים את התקן. אדם הראשון פרש מאשתו מאה ושלשים שנה, בכל אותם השנים ברא שדים ורוחות רעות וטמאה גדולה מאוד. כל הטמאות האלו היו במצרים, ויעקב אבינו בא לתקן את זה, מאה ושלשים שנה סבל יסורים, ורק שבע עשרה השנים האחרונות שהיה במצרים עם יוסף היו מרגוע בשבילו. לאחר מכן עם ישראל שעבדו במצרים בחמור ובלבנים תקנו גם את הניצוצות האלה, ולכן הימים האלה מסגלים מאד לתקון הקדשה.

כל מדותיו של הקדוש ברוך הוא מדה כנגד מדה. זה כלל שכתוב במשנה (סוטה פ"א מ"ז), ויעוד כמה מקומות בדברי חז"ל. גם במסכת בבא מציעא (דף פ"ו ע"ב) אמרו רבותינו: מה שיעשה אברהם אבינו בעצמו - **וַיַּחַח** חמאה וחלבי' (בראשית י"ח ה') ה' עשה בעצמו בלי שליח, שאמר: **וְהִנְנִי מַמְטִיר לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם** (שמות ט"ז, ד'). ומה שיעשה אברהם עמו על ידי שליח - **וַיִּשְׁלַח** אגם וקטם מים' (בראשית י"ח ד'), המדה כנגד המדה עשה הקדוש ברוך הוא לעם ישרא' על ידי שליח שאמר למשה: **הִבֵּית** בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם' (שמות י"ז, ו'). מרים המתינה למשה כשהיה קטן, אדם עשית לו תבת נמא, וצונית אותה שתשים אותו בתבה ביאור. למה תתבה היתה עשויה מגמא? הגמא גדל בנחל ובים, וכן גם אם הפושעים החרטומים של מצרים, עשוימו צורת פרעה **כִּל הַנְּחֹל וְהַיָּם** היתה תשליכיה' (שמות א', כ"ב), תחפשו ביאור את משה רבנו ולא ימצאו אותו, שהרי יצא מלא מול עיניהם. כמו כן צונית את מרים שתמתין לו, ומרים המתינה לידו עד שבא בתיה, ואז אמרה לה: **הֲאֵלֶךְ וְקִרְאתִי לָךְ** אשה מיקנת מן העברית' (שמות ב', א') והביאה את אמו להניח והצילה את משה רבנו. אומרים רבותינו, משיח שפרים המתינה למשה רבנו, אחר למעלה משמונים שנה כל עם ישראל המתינה לה שבעה ימים עד שהתפראה. מדה כנגד מדה, ומדה טובה מרבה מדות פרונית לפחות פ' חמש מלות.

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה זצוק"ל
לע"נ גאלה בת הרבנית אסתר מאוזז ע"ה

עורך: הרב ר' שמואל עידן שליט"א

גליון 441

למען תספר

"אחד מהדורות הראשונים"

לספר על אבא [רבנו הגדול מרן האיש מצליח] זה כמו שאתה מספר על אחד מהדורות הראשונים. לפני שנים ראיתי בשבועון "פנים אל פנים" שהביאו צלום מכתב מכתב ידו של הגאון רבי שניאור זלמן בעל התניא, ונתנו את זה לגרפולוגית אחת, והיא נתחה את הכתב לפי הידע שלה בלי שידעה מיהו הכותב. ובתחלת הדברים כתבה - ככה אני זוכר - "מדבר באישית עצומה מזועזעת" [כלומר, גורם להתפעמונות רבה], ככה המלים "אישית עצומה מזועזעת". המכתב היה לאסוף צדקה, ארבע חמש שורות. אותה גרפולוגית אינה מכירה בכתב הספרדי. (כמה יש היום יודעים כתב ספרדי? מעטים, בודדים). אבל אם הייתה מכירה בכתב ספרדי, והינה נותנים לה - או לאחריה - כתב ידו של אבא, הייתה מזועזעת לא פחות... כתב יד של אבא מיוחד, יש בו כטחון עצמי. בטחון מיוחד. כתב ברור. אין בו רעידות, אין שום דבר. הכל ברור כשמש. ועם זה, היה כותב ומתקן, כמו הרמב"ם שהיה כותב ומתקן ומוחק. גם המבט שלו מיוחד. פעם ראה אותו אחד שהוא מכיר כנראה במבטים, ואמר לי: **לוי מוט כמו אריה**. כותב במשלי (כ"ח, א') "נסו ואין רדף רשע, וצדיקים ככפיר יבטח". והתרגום שם לא מפרש "יבטח" לשון בטחון, אלא "יבטו" - מסתכלים כמו כפיר, כמו אריה. היה לו בטחון עצמי במבט, בדבור, בכתיבה, בחינוך. בכל דבר. ואבא הקפיד על העיני המדקדק, על הבטוי המדקדק, על הכנת תקון סופרים היה ספור שיקרה לאחד התלמידים של אבא, שהיה למדן וצדיק וחסד. אבל אחר כך עברו

אורח נ"ו

עליו גלגולים רבים, הרבה צרות והרבה הרפתקאות, אז הוא לא כל כך היה לומד, עזב את הלמוד. והוא התחמק, ושמונה שנים לא היו לו ילדים! והנה הוא ראה את אבא בחלום. אמר לו: הרב, תברך אותי בילדים! אמר לו: לא, **אני לא אברך אותה**. אמר לו: למה? אמר לו: **כי עובדת את התורה**. אמר לו: אני אחזור לתורה! אבא אמר לו: אתה תחזור? בסדר, יהיו לך ילדים. **אבל בתוך החלום נזכר אותו תלמיד ספור שאבא ספר להם פעם**. אבא חכה שבע שנים לילדים, והיה בתוכם רב גדול שחי למעלה מתשעים שנה, שמו רבי יעקב אבוקארה. בשנת תרצ"ו הוא ראה את אבא (לפי החשבון שלי הוא היה אז בן שמונים ותשע). אמר לו: למה אתה לא מביא את הילדים שלך לבית הכנסת? כל היום אתה מתפלל, איפה הילדים שלך? אמר לו: אין לו ילדים. אמר לו הרב: אין לך ילדים? כמה שנים אתה נשוי ואין לך ילדים? נשבע בתפליין שעל ראשו שהשנה יהיה לו ילד, וכך היה. באותה שנה נולד אחי הבכור צמח ברכה יהודה בשבט תרצ"ז. אחרי כמה שנים רבי יעקב אבוקארה נפטר (בשבת תש"א). ובשנת תש"ה בפורים אחי הבכור נפטר בגלל [שהוא נבהל] מהפצצות של הגרמנים, והוא היה חלש וחולה ורזה, אז הוא נפטר והלך לעולמו. ואבא אמר: **חבל שלא בקשתי מהרב "בן זכר של קמא"**. נולד הבן, אבל אחר כך הלך. אז כל הספור הזה נשאר בזכרונו של התלמיד. ובתוך החלום הוא רץ אחרי אבא. אמר לו: הרב, תגיד לי "של קמא". אמר לו: טוב, של קמא, בסדר. נגמר החלום, ובאותה שנה נולד לו בן! זה ברכה של אבא בחלום. (בית נאמן גליון 490 אות א' והלאה).

ידע חדע

כל מלה שיצאה מעטו של רבי כלפון, כלה חכמה ודעת

מורנו ורבנו הגאון הצדיק רבי כלפון משה הכהן, רבה של ג'רצא [ויום ההלולא שלו ב"ח טבת]. פעם היה ופוח איך לומר בברכה אחרונה של הספר תורה: "אשר נתן לנו את תורתו תורת אמת", או לומר "אשר נתן לנו תורתו תורת אמת" בלבד? אז הוא אמר (ש"ת שואל ונשאל ח"ג סי' כ"ח): **בברכה ראשונה אומרים "את תורתו", בברכה שנייה לא אומרים "את", מדוע? ככה המנהג, וכן משמע בכמה ספרים. ואני מצאתי פנינה** מה הפנינה? פאשר אתה אומר "נתן לנו תורתו תורת אמת, וחי עולם נטע בתוכנו" מרן כותב (בש"ת ערוך סי' קל"ט ס"ו) **"תורתו תורת אמת" זו תורה שבכתב, זאת תורת אמת שאין בה מחלוקת וסברות, רבא אמר ואבא אמר, מהכל נסחא אחת. ואחר כך "וחי עולם נטע בתוכנו" זו תורה שבעל פה. באים מקרים קשים, ורבנים בגמרא מתקשים בהם, ובסוף "והלכתא [הלכה] כאבא" או "והלכתא כרבא". זה נקרא "חי עולם נטע בתוכנו" שכל הבגיות שיש בעולם [ונפתרונן] אתה מוצאאותם בגמרא. אז בברכה הראשונה שאומרים "אשר פחר בנו מכל העמים, ונתן לנו את תורתו" את לרבות תורה שבעל פה, ואילו בהמשך שפתיב: "אשר נתן לנו תורתו תורת אמת" זו תורה שבכתב, "וחי עולם נטע בתוכנו" זו תורה שבעל פה. לא צריך לומר "את" ולרבות תורה שבעל פה, כי כבר היא רמוזה. בברכה הראשונה אומרים את, כי אין לנו רבי לתורה שבעל פה, אבל בברכה השנייה לא צריך, כבר אמרת "נתת לנו תורתו תורת אמת. וחי עולם נטע בתוכנו", הרישא תורה שבכתב, והסיפא תורה שבעל פה. נתתי טעם משלי לדרבי רבי כלפון, ואני מסביר את זה בטוב טעם. **אנשים צריכים לדעת שכל מלה שיצאה מעטו של רבי כלפון, כלה חכמה ודעת**. (אפילו שהוא לא אמר את הטעם הזה, אלא אמר שפך צריך לומר לפי פה חסידים, ולפי פלוגי ואמלוגי, וההסבר שנתתי הוא הסבר יפה מאוד). כל אחד ואחד מהם יכול להגיע לדורות האלה. (בית נאמן גליון 443 אות ט').**

דונל היולות דבותיו זיע

למי שייכת הזכות שמצא האורח?

הרב הגאון רבי עזרי מיימון שליט"א

לפי כעשרים וחמש שנה חברת קופה קולה עשתה מבצע שבכל סקס מועדנה את המספרים אחת למאה "סימסא" חובים בפרטים. היו חברים פרטים, והחברת הגדולה הייתה ביום 4X4, ויהי היום יושב אדם ברחובות ופחות לומד בבית ספר... השמחה עשתה כעשרים וחמש שנה לפני בעל השמחה, "חבאי לי את הפסק בבקשה, אני שילמתי את האורח, להם. ואחרי אתה דע גם אני, הצדדים לומר שבעל השמחה זכות: קנין כסף ששילם לסעודה, קנין המסלול אבא קרקע, או שהיה המסלול צבורין בתוך בשעה שקנה החצר, ולדמיא דיל צדד, גם צבור וגם מחרה, כמבואר בחיים (רב, ב), היה כפויב שלא אמר ולא היה צבור בשעת תשלום האולם. נותר לנו לומר ששנה הכל בקנין חצר, אך גם זה נשאל מועדמים הבאים: הרמב"ם דיל (פסכיות ו, ב) וסוף ב"ש (ס"ג, ו) מסקן שהחצר אינה קונה מצאצא לשכר, אלא למשכיר, וכאן גם המסכיר לא זכה חסעוהם דלכתם, ואניכס מהאנכל והשתייה יאנה מצאצא וסנה בקנין חצר. מיכס את הפסק הניל אנו קונה שאינו יודע על קיומו ולא נהכוון לקנות, וכתבו בחי' ב"ם (כו, ד) דיה דחיות שאין חצר קונה דבריו שחבו שלא ימצאו לטולם, וכ"כ הראש דיל (ס"ט), ומדכר (רעה) כתב שאינו קונה דבר שאינו מצוי לבוא ולא העלה על לב לקנות המסמות, וכ"כ הרמ"א וסוף ג, וכ"כ כתב הבית (רס), האם חסעו, חצר בקנין אע"פ שדגיה, והסכ"ם דיל, וכ"כ הרמ"א (רלב, יח), גם נדון זה לא ידע אבי החצר את העד הגבוה, ואם חסעו לקנות מדוע לא הלך למחור את כל הפקקים, אלא נתיאסר, ובראיתא ב"ם (כא) מתי כל אדם מותרים בבאה משיכוכ המסמות, שזא כולם מתיאסרים, ע"ס, ולכן המסכיר גם לא זכה, ונדר שהחצר זו אינה משתפרת ואינה זוכה, לכן המוצא הוא הוכנה המאוסר.

ההילולא המסורתיית
לכבוד הסבא קדישא
רבי רחמים חי חויתה הכהן זי"ע א'
שע"י מוסדות 'חכמת רחמים'

השצבה והזכרות של כוללנו

ההפקולאא הגדולה ביותר בדרום השנה בהרחבה גדולה וביוקרה מיוחדת מרחבים לטרקליני אולמי OPA המפוארים

הזכות שלנו להרחיב
בהגדלת בונוס

כ - 100 הגרלות בונוס
יוקרתיות ומדולות
לזוכים להזדרז ולהאיר

הזכות שלנו להרחיב
בהגדלת הזגדולה

ההגרלה הגדולה מורחבת
לסך של לא פחות מ-150,000 ₪
לזוכה המאושר

באתר
hiluaz2026.com/1

במייל
hoss090500@gmail.com

בדורים פנסים
www.mataira.pro

בדורות
08-6727523

חייב
*9105

לרישית כרטיסים:

הזכות שלנו
להרחיב בזכרה
השנה במיוחד ברבה כפולה ומכופלת
תפילת ארבעים יום על ציונו של
מרו ראש הישיבה זי"ע א'
ובאוהל הצדיקים בברכה
לכל חנשי הכרטיסים

הזכות שלנו
להרחיב
בסיפון ישיבה

כל אחד שמצטרף למעגל משפחת חכמת רחמים
ללא ספק זוכה ל'ישועה מיוחדת',
השנה מוסיפים כרטיסים ומרחיבים את הישועות

הזכות שלנו
להרחיב במתנות

מתנות יוקרתיות ומשודרגות לכל המרלה
כהוקרה על רישת הכרטיסים

הזכות שלנו להרחיב
את המוסדות

יחד עם העזרה שלכם נוכח להרחיב את
גבולות הקדושה בברכה ובארץ ישראל כולה,
עם הרחבת המוסדות עוד ועוד

24 שעות ביממה